

שחלוקין עליו חביריו, כי "למפרע" היינו כל הטהרות שנעשו מן הבדיקה הקודמת.

שנינו במשנה: **רבי יהודה אומר בשלשה פרקים בודקין את היין בקידום של מוצאי החג:**

תנא בברייתא: בשלשה פרקים וכו' **בקידום של מוצאי החג של תקופה**, כלומר: אם כבר נכנסה תקופת תשרי, אבל אם נמשכה תקופת תמוז עד מוצאי החג אין היין צריך בדיקה.

תניא: רבי יהודה אומר:

בשלשה פרקים מוכרין את התבואה, בזמנים אלו הוא זמן מכירת תבואה:

א. לפני הזרע של התבואה החדשה.

בין שהמקוה ברשות היחיד [שספק טומאה במקום זה הרי הוא טמא], ובין שהמקוה ברשות הרבים [שספק טומאה במקום זה הרי הוא טהור],⁽¹⁾ הרי הן **טמאות**.

והוא הדין שבדין משנתנו יש לנו לומר לדעת התנא דמקואות, שכל התרומות שנעשו על סמך הפירות האלו — ואף קודם מעת לעת — אינן תרומות, ויחזור ויתרום.

ומקשינן על רבי אלעזר בן פדת: והרי **פשיטא דחלוקין**, ומה השמיענו בזה!?

ומשינינן: **מהו דתימא: מאי "למפרע" — ששינו במשנה במקואות — מעת לעת בלבד, ודעתם כדעת רבי אלעזר בן שמוע שבמשנתנו —**

לפיכך **קא משמע לן** רבי אלעזר בן פדת,

על החזקה עד שעת מציאה.

1. פירש רש"י: "דכי אמרינן ספק טומאה ברשות הרבים טהור, היינו ספק נגע [בטומאה] ספק לא נגע, דאיכא למימר לא נגע, אבל זה שהיה טמא ודאי ואתה בא לטהרו בטבילת ספק אל תטהרנו מספק".

ובגמרא נדה ג א נתבאר שתי לשונות בטעם הדין שלדעת חכמים אין אומרים ספק טומאה ברשות הרבים טהור, ודלא כרבי שמעון שאומר, דאם המקוה ברשות הרבים הרי הוא טהור.

האחד: "וכי תימא הא כל ספק טומאה ברשות הרבים טהור, כיון דאיכא תרתי לריעותא [העמד טמא על חזקתו, והרי מקוה חסר לפניך], כודאי טומאה דמי".

השני: "ואיבעית אימא [אי מסוטה — שספק טומאה שלה ברשות הרבים טהור — גמרי רבנן, הוה להו למימר ברשות הרבים טהור, אלא לאו מסוטה מצינן למיגמר, דתחלת טומאה

איתקש לסוטה, סוף טומאה לא איתקש; ואם כן מאי טעמא דרבי שמעון דמטהר, רש"י שם] היינו טעמא דרבי שמעון, דגמר סוף טומאה [ספק טבילה מטומאה] מתחילת טומאה [ספק נגיעה בטומאה], מה תחילת טומאה: ספק נגע ספק לא נגע ברשות הרבים ספיקו טהור, אף סוף טומאה: ספק טבל ספק לא טבל ברשות הרבים טהור; ורבנן, הכי השתא: התם גברא בחזקת טהרה קאי, מספקא לא מחתינן לטומאה, הכא גברא בחזקת טומאה קאי מספקא לא מפקינן ליה מטומאתו [פירוש: בספק טהרה לא נאמרה הלכה שבספק הוא טהור, ושוב ממילא מעמידים את הטמא על חזקת טומאה הראשונה].

ולשון רש"י כאן צריך עיון קצת, דמתחילת לשונו שכתב: "דאיכא למימר לא נגע", משמע שבא לומר: דבספק טבילה הוה ודאי, והיינו כלישנא קמא; ואילו מסוף לשונו נראה שכוונתו ללישנא בתרא.